

Số: 329/CNTYTS
V/v hướng dẫn chăm sóc,
điều trị bệnh tiêu chảy trên bò sữa.

Lâm Đồng, ngày 10 tháng 8 năm 2024

Kính gửi : Trung tâm nông nghiệp các huyện, thành phố.

Từ ngày 30/7/2024, trên địa bàn các huyện Đơn Dương và Đức Trọng xuất hiện hiện tượng bò sữa bị tiêu chảy cấp làm một số bê, bò sữa chết. Lũy kế đến ngày 09/8/2024, đã có 3.917 con (bê, bò sữa) của 202 hộ trên địa bàn 6 xã/02 huyện bị bệnh, trong đó bị chết 172 con.

Trước diễn biến phức tạp của bệnh, đoàn công tác của Cục Thú y (Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn) đã vào hiện trường điều tra dịch tễ, lấy mẫu xét nghiệm để xác định nguyên nhân.

Được sự tham vấn của Cục Thú y, Phân viện Thú y miền Trung, các chuyên gia đầu ngành và kỹ thuật của các công ty chăn nuôi bò sữa trên địa bàn cả nước,...

Chi cục Chăn nuôi, Thú y và Thủy sản hướng dẫn chăm sóc, điều trị bệnh tiêu chảy trên bò sữa (*kèm theo*).

Đề nghị Trung tâm nông nghiệp các huyện, thành phố tuyên truyền, hướng dẫn và căn cứ vào tình hình thực tế triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- LĐ Sở NN (để báo cáo);
- UBND huyện Đơn Dương, Đức Trọng (để chỉ đạo);
- Lưu: VT; TY (Tháp).

**KT. CHI CỤC TRƯỞNG
PHÓ CHI CỤC TRƯỞNG**

Trương Thị Minh Thư

HƯỚNG DẪN
CHĂM SÓC, ĐIỀU TRỊ BỆNH TIÊU CHẢY TRÊN BÒ SỮA
(Kèm theo Công văn số 329 ngày 10/8/2024 của Chi cục CNTYTS Lâm Đồng)

I. CÁC BIỆN PHÁP AN TOÀN SINH HỌC

1. Phân nhóm bò để chăm sóc, quản lý và điều trị

- Tách bò chưa tiêm vắc xin Viêm da nổi cục (VDNC) ra khỏi đàn bò đã tiêm phòng để theo dõi quản lý.

- Tách bò bệnh, không để tiếp xúc với đàn bò khỏe. Bò khỏe được nhốt ở khu vực ô chuồng riêng đầu hướng gió, đường thoát phân, nước tiểu.

- Có thể tách những bò bệnh nặng riêng để chăm sóc, điều trị đặc biệt.

2. Vệ sinh, tiêu độc, khử trùng

- Hằng ngày vệ sinh chuồng trại, máng ăn, máng uống sạch sẽ.

- Tiêu độc, khử trùng:

+ Hóa chất: Phun thuốc sát trùng (Virkon, Biokon, Navetkon-S, Vimekon, Altacid, Benkocid, Aiodcid, Rebencid 50, Fordecid,...) đảm bảo nồng độ pha loãng theo hướng dẫn của nhà sản xuất bên trong chuồng trại và môi trường xung quanh, khu vực hồ chứa phân, nước tiểu và thức ăn thừa mỗi ngày 01-02 lần/ngày sau khi thực hiện công việc vệ sinh chuồng trại theo định kỳ hàng ngày.

+ Vôùi bột: Rải xung quanh chuồng nuôi, cổng ra vào khu vực chuồng nuôi, nơi tập kết phân, chất thải.

- Hạn chế tối đa người không có nhiệm vụ, phương tiện vận chuyển thức ăn ra vào trại, bố trí cho bò ở khu vực khỏe mạnh ăn trước, sau đó mới cho bò ở khu vực bệnh ăn sau.

- Tiêu độc khử trùng các dụng cụ chăn nuôi, bình chứa sữa, máy vắt sữa.

- Không để các loài động vật khác vào khu vực chuồng nuôi bò.

II. CHĂM SÓC VÀ ĐIỀU TRỊ BÒ BỆNH

1. Trường hợp bò, bê có triệu chứng nhẹ

Kém ăn (lơ ăn), sốt dưới 40⁰C, phản xạ kém, giảm sản lượng sữa, tăng nhịp thở, nhu động ruột tăng, xử lý theo 2 trường hợp sau đây và tiếp tục theo dõi:

1.1. Đối với bò, bê đã được tiêm vắc xin phòng bệnh Viêm da nổi cục hoặc các vắc xin khác trước đó:

- Dùng các loại thuốc tăng cường sức đề kháng, trợ tim, trợ lực: Vitamin C, tiêm Vitamin tổng hợp; “Caphein natri benzoate, truyền dung dịch Glucoza ưu trương 10-30% + Điện giải (Lactat Ringer)” hoặc hòa hỗn hợp chất điện giải theo hướng dẫn của Nhà sản xuất cho bò, bê uống tự do (Vita-Electrolytes, Gluco KC, Nova-Dextrolytes, ...).

- Hỗ trợ tăng cường hoạt động của vi sinh vật trong đường ruột bằng cách trộn men tiêu hóa (Probiotic) có chứa các loại vi sinh vật, nấm men có lợi tại dạ cỏ và đường tiêu hóa như Bacillus subtilis, Saccharomyces,... vào thức ăn thô xanh.

- Tăng lượng thức ăn thô xanh (cỏ, thân bắp - cây ngô,...), giảm thức ăn tinh (đậm đặc).

1.2. Đối với bò, bê chưa được tiêm vắc xin phòng bệnh Viêm da nổi cục hoặc các vắc xin khác trước đó:

- Cân nhắc sử dụng một trong các loại kháng sinh phổ rộng, miễn cảm với các loại vi khuẩn gây bệnh đường ruột, đường hô hấp như: Enrofloxacin, Amoxicillin, Marbofloxacin, Neomycin, Navet-Enro 100, Navet-Cel, Syvaquinol, Ceftiofur, Ceftiofen (Ceftiofure + Ketoprofen), Ceprixon LA, Marbovitryl, Nova-Enrocin 10%,...

Ưu tiên sử dụng kháng sinh theo kết quả kháng sinh đồ hoặc kháng sinh dòng Fluoroquinolones (Enrofloxacin, Marbofloxacin); Oxytetracyclin,... theo hướng dẫn của nhà sản xuất.

- Áp dụng thêm phác đồ hỗ trợ điều trị và chăm sóc nuôi dưỡng như tại Mục 1.1 nêu trên.

2. Trường hợp bò bệnh nặng

Bò, bê mệt mỏi, bỏ ăn, sốt cao từ 40⁰C trở lên, thờ dốt, viêm đường hô hấp, ủ rũ, chảy nước dãi, tiêu chảy phân lỏng dạng nước (có thể lẫn máu, niêm mạc ruột), vận động kém hoặc nằm một chỗ, triệu chứng mất nước và điện giải biểu hiện rõ (lõm hốc mắt, sụt cân nhanh...) hoặc có biểu hiện thần kinh (do máu bị cô đặc - nhiễm độc).

Liệu trình điều trị chung cho tất cả bò có triệu chứng nặng (Đã tiêm hoặc chưa tiêm vắc xin Viêm da nổi cục hoặc các loại vắc xin khác trước đó):

Áp dụng phác đồ điều trị tổng hợp như Mục 1.1, Mục 1.2 và đồng thời với các biện pháp sau:

(i) Truyền dịch hoặc uống điện giải cường bức, mỗi lần từ 3-5 lít, cách nhau 3-4 giờ. Sử dụng thuốc làm se niêm mạc đường tiêu hóa như: Salcochek,...

(ii) **Trường hợp sốt cao:** Dùng thuốc hạ sốt, kháng viêm như: Neuxyn 5%, Cronyxin, Flunex, Vime Fluxin, Fluxin 600, Ketovet, Bio-Anazine C, Ketofen, Nova Profen, Navet-Analgin C, Paracetamol,...

(iii) **Tiêu chảy có máu:** Dùng vitamin K, vitamin C và tiêm các hỗn dịch có chứa các hợp chất canxi gluconat, magiê sulphat (Calmafort,...); Trường hợp xuất huyết đường ruột nặng, kéo dài có thể cân nhắc sử dụng thuốc Transamine (thành phần có hoạt chất Axit Tranexamic).

(iv) Sử dụng thức ăn:

- Khuyến cáo sử dụng thức ăn thô xanh như: cỏ khô, cỏ sấy, rơm khô,... Tốt nhất là sử dụng cỏ khô Alfalfa.

- Hạn chế khẩu phần thức ăn tinh (cám, bột ngũ cốc, thức ăn đậm đặc) trong giai đoạn điều trị.

- Không sử dụng phụ phẩm nông nghiệp như: vỏ chanh dây, cà rốt, bắp cải... trong giai đoạn điều trị.

3. Liệu trình điều trị:

- Liệu trình: Từ 3-5 ngày tùy trường hợp, căn cứ theo chỉ định của nhân viên thú y tham gia điều trị.

- Liều lượng: Sử dụng theo hướng dẫn của nhà sản xuất.

III. MỘT SỐ LƯU Ý

- Khuyến cáo sử dụng chế phẩm sinh học Interferon (Navet-interferon,...) trên toàn bộ bò, bê tại trại đang nhiễm bệnh.

- Không được bán, vận chuyển, giết mổ bò mắc bệnh, chết.

- Không vứt xác bò chết ra ngoài môi trường.

- Tiêu hủy bò chết theo hướng dẫn của Cơ quan thú y và chính quyền địa phương.

- Nhân viên thú y tham gia điều trị không đi lại/hạn chế đi lại giữa các trang trại, hộ chăn nuôi khi không cần thiết./.